

vide ganske bestemt, om det er tilladt eller ikke tilladt. Han veed jo ret godt, at efter de nuværende Lovbestemmelser er det forbudt Sagførerne at møde som Mandatarer ved Forligskommissioner — jeg vil fastholde selve dette Udtryk. Om det er til Fordel for Parterne, om Sagførerne møde eller ikke, er et Spørgsmaal, som jeg ikke har været inde paa, og det interesserer mig for saa vidt mindre. Det, som imidlertid interesserer særlig mig, er dette, at klare og tydelige Lovbestemmelser gennem en Mærætte kunne fuldstændig forsvinde gennem en efter min Mening meget uheldig Praxis, thi det kan jo godt være, at det kan være til Fordel for den ene Part, Klageren, at have en Sagfører til at møde for sig, men jeg betvivler rigtignok, at det paa ret mange Punkter bliver til Fordel for Indklagede, der som Regel møder personlig og som Regel er nødt til det, dersom han ikke vil sende en anden god Mand i sit Sted, og det er set fra Indklagedes Standpunkt, jeg paa staar, at den Praxis, vi ere komne ind paa, er fuldstændig ulovlig, fuldstændig stridende mod alle nu gjældende Regler paa dette Omraade.

Forlagsstilleren (Haastrup): Jeg vil begynde med den høitærede Justitsminister. Han udtalte, at der ingen Trængsel var til dette Lovforslag. Ja, det var jo saadan en temmelig afgjørende Bemærkning, og den blev begrundet ved adskillige Udtalelser. Det maa maasse være mig tilladt at oplæse, hvad der blev sagt, den Gang Forligsvæsenet var til Forhandling i 1857, af en meget fremragende Mand her i Thinget. Han udtalte — jeg tør maasse med den høitærede Formands Tilladelse læse Sætningen fuldt ud fra Begyndelsen af: „Jeg tror vist nok, at man ved denne Tankegang maatte komme dertil, at naar Forligsvæsenet egentlig skulde udrette noget Stort, hvad der vist kunde trænges til, vilde det være nødvendigt, at der, selv om man mente, det var godt, at der var et Par Forligs-kommissionærer i ethvert større Distrikt, det være sig i et helt Amt, det være sig, som i denne Lov foreslaaet, i Kjøbstadkreds eller i hvilke større Distrikter, man vil — i hver af de mindre Kredse, f. Ex. hvert Sogn eller hver to Sogne, af Beboerne selv valgte Mænd, som nærmest skulde møde Forlig mellem dem, naar de fik Noget med hinanden at stifte — før man kommer dertil, tør jeg sige, at det ikke vil være Stort, hvad der paa Landet udrettes ved Forligsmægling, men kommer man dertil, tror jeg ogsaa, man vil spore de allerbedste, og vinsteligste Frugter deraf.“

Det var altsaa om at sætte eet Sogn eller to Sogne i Forbindelse med hinanden og deraf danne en Forligskreds, det nævnte Medlem talte, og saaledes udtalte man sig den Gang ogsaa fra forskjellige Sider, og der var ikke saa liden Stemning derfor. Det blev imidlertid flaaet til Jorden særlig ved en Udtalelse af den daværende Justitsminister, hvilken Udtalelse jeg maaste ligeledes tør oplæse. Den lyder saaledes: „Jeg tror ogsaa, at det Forslag, som blev antydet af tvende ærede Talerere, nemlig Rigsdagsmændene for Odense Amts 2den Valgkreds og Sorø Amts 3die Valgkreds, at Forligsdistrikterne nemlig skulde dannes af Sognene, vil befindes praktisk udførlig, fordi det vil være vanskeligt i ethvert Sogn at finde Mænd, der ere stiftede til at være Forligsmæglere; i det Mindste er det ikke længere end 6 Mar siden, at der fra et Sogn i Thyland kom Indberetning om, at der kun var een Mand, der kunde skrive; i det Sogn vilde det altsaa være meget vanskeligt at finde en Forligskommissær, og det Samme kan tænkes til at være Tilfældet i flere andre Sogne, hvorfor jeg vedblivende maa holde for, at det er uhenfigtmæssigt at lade Sognene danne Forligsdistrikter. Det er vel saa, at der efter Thyndeloven af 1854 i ethvert Sogn er indrettet Forligskommissioner for Thyndesager, ligesom ogsaa Regjeringen har troet under disse Forligskommissioner at kunne henlægge Sager angaaende Aftægt; men disse Sager ere i Almindelighed af ringe Omfang og frembyde saa saa vanskelige Spørgsmaal, at de i Reglen endeligen kunne afgjøres i selve Kommunerne, uden at der behøves anden Tilførsel i Protokollen, end at Sagen er berigtiget. Slige Sagers Afgjørelse fordrer altsaa ikke skriftlig Optegnelse af Forliget; men som betjendt er det den vanskelige Del af en Forligsmægler's kald skriftlig at formulere Forliget paa en saadan Maade, at det deraf klart fremgaar, hvorledes den mellem Parterne værende Trætte er afgjort.“ Det er omtrent noget af det Samme, som den nuværende høitærede Justitsminister siger, nemlig at Forligsmægling i Thynde- og Aftægtsager skal være noget saa vidt forskelligt fra det almindelige Forligsvæsen. Jeg har nogen Erfaring i det Stykke, idet jeg i en Del Aar har fungeret som Forligsmægler i Thynde- og Aftægtsager, og min Erfaring gaar netop i den Retning, at disse Sager, særlig Aftægtsager, frembyde mange Vanskeligheder. De Herrer Jurister ville vide, at det at skrive en god, forstaaelig og let udførlig Aftægtskontrakt, er noget af det vanskelige Dokumentfriveri for en Jurist. Jeg